

BILAG 7

Behandling af indkomne bemærkninger fra forhøring

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 1 af 12

Baggrund

Aarhus Kommune har i perioden 22. august - 3. oktober 2023 gennemført en forudgående offentlig høring med indkaldelse af idéer og forslag vedr. vedvarende energianlæg ved Studstrup og Vosnæs i den nordlige del af kommunen. Ved Studstrup planlægges der for et solcelleanlæg på ca. 63 ha, mens der ved Vosnæs planlægges for tre vindmøller med en totalhøjde på 150 m.

I høringsperioden blev der afholdt et dialog-borgermøde på Skæring Skole d. 5. september 2023. På dialog-borgermødet deltog omkring 220 personer. Høringsfolderen blev sendt til et ekstraordinært stort antal husstande, sammenlignet med de fleste andre plansager. Omkring 10.000 husstande modtog høringsfolderen, heraf var ca. 7.800 inden for kommunegrænsen, men der blev også sendt til et stort antal husstande i Syddjurs Kommune.

I løbet af høringen indkom der samlet 387 høringssvar til de to energianlæg ved Studstrup og Vosnæs. Der var en del dubletter indsendt af samme personer; det reelle antal høringssvar er 352, når disse dubletter er fratrasket. Høringssvarene kommer fra privatpersoner, virksomheder, foreninger og myndigheder.

Af disse 352 høringssvar omhandler de 295 høringssvar vindmøllerne ved Vosnæs. Dette svarer til, at ca. 3% af de husstande, der modtog høringsfolderen, valgte at indsende et høringssvar vedr. vindmøllerne ved Vosnæs. 97% af de husstande, der modtog høringsfolderen, valgte ikke at indsende et høringssvar.

Teknik og Miljø
Plan og Byggeri
Aarhus Kommune

Lokalplanlægning og VVM
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 51 19 70 48

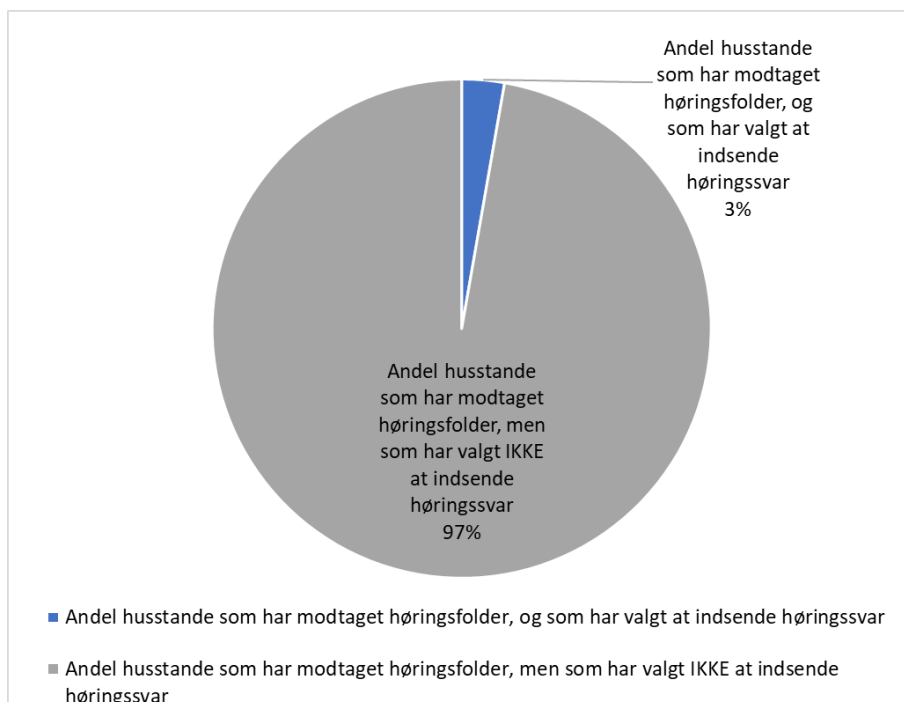
Direkte e-mail:
moanj@aarhus.dk

Sag: GEO-2023-001688
Sagsbehandler:
Hanne Skipper Jørvang

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 2 af 12

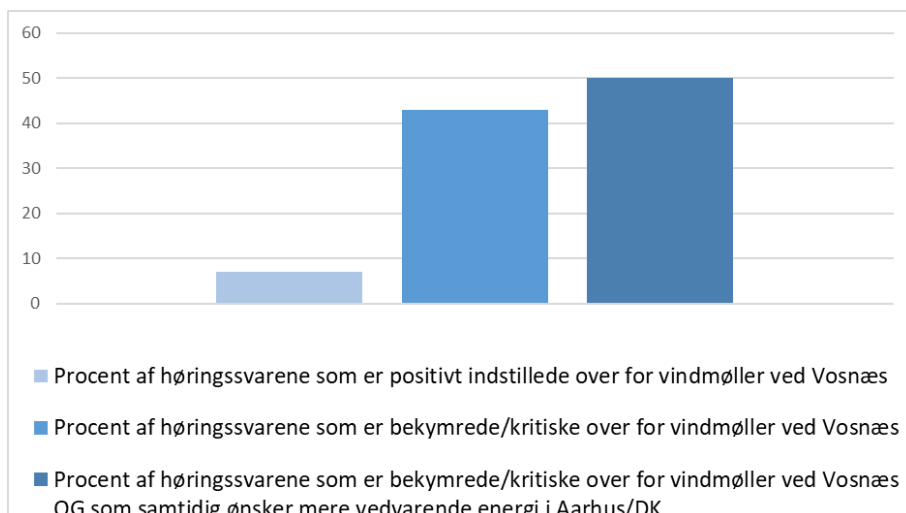

Figuren viser hvordan de i alt ca. 10.000 husstande, som fik tilsendt debatfolderen vedr. Vindmøllerne ved Vosnæs, fordeler sig procentvis.

20 af hørings svarene er positivt indstillede og udtrykker opbakning til vindmøllerne ved Vosnæs. Omkring 7% af dem, der har indsendt hørings svar, ønsker således, at det ansøgte vindmølle-projekt ved Vosnæs realiseres.

I 147 hørings svar gives der desuden udtryk for, at man generelt er tilhænger af den grønne omstilling i Aarhus Kommune/Danmark. Næsten halvdelen er således positivt indstillede over for den generelle udbygning af vedvarende energi, men er imod de konkrete ansøgte anlæg ved Studstrup og Vosnæs.

Hovedparten af hørings svarene omhandler dog bekymringer eller kritik af de ansøgte anlæg og/eller af processen. Bekymringer/kritikpunkter er uddybet i afsnittet herunder.

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 3 af 12

Figuren viser hvordan de 295 høringssvar vedr. vindmølle-projektet ved Vosnæs fordeler sig procentvis.

Helt generelt kan man konkludere, at i forhold til det ekstraordinært store antal af udsendte h ringsfoldere, er der relativt få som har valgt at indsende høringssvar (295 stk. svarende til 3%). Af dem, som har valgt at indsende høringssvar, giver hovedparten udtryk for bekymring/kritik af vindmølle-projektet ved Vosnæs, men det er samtidig værd at bemærke at der også er en andel høringssvar som giver udtryk for at man ønsker vindmølle-projektet ved Vosnæs realiseret. Ydermere er det værd at bemærke, at halvdelen af alle indsendte høringssvar giver udtryk for et ønske om flere vedvarende energianlæg, blot ikke ved Vosnæs.

Opsummering af emner i høringssvarene

I det følgende opsummeres temaerne i de 295 høringssvar, der omhandler Vindmøller ved Vosnæs.

Høringssvarene til vindmølle-projektet ved Vosnæs fordeler sig således, i prioriteret rækkefølge, på følgende temaer:

- Natur og dyreliv (201 høringssvar)
- Landskabet og kystnærhed (154 høringssvar)
- Støj (133 høringssvar)
- Visuelle forhold (119 høringssvar)
- Rekreative forhold (104 høringssvar)
- Materielle goder/økonomiske forhold (76 høringssvar)
- Vindressourcen (64 høringssvar)
- Den overordnede strategi for placering af VE (62 høringssvar)
- Kritik af processen (36 høringssvar)
- Grundvand og miljøfremmede stoffer (22 høringssvar)

- Vindmøllernes negative klimaaftryk samt vindmøllernes bortskaffelse efter endt brug (17 høringssvar)
- Kumulative effekter (13 høringssvar)

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 4 af 12

Natur og dyreliv

201 høringssvar omhandler vindmølle-projektets påvirkning af natur og dyreliv.

Mange af høringssvarene giver udtryk for bekymring for områdets landskabelige og naturmæssige herlighedsværdi, og mange frygter at de rekreative værdier forringes for beboere og besøgende.

I høringssvarene nævnes bl.a. at der i området er observeret flokke af trækfugle bl.a. gæs, svaner, rød glente, havørn og andre rovfugle. Det påpeges at fiskehejre og andre større fugle har ynglepladser ude ved engene ned mod stranden ved Vosnæs, og isfugl nævnes også i et enkelt høringssvar. Skovene omkring Vosnæs nævnes som gode levesteder for flagermus, og der er kendskab til flere forskellige typer af flagermus i området.

Bekymringerne går især på, om vindmøllerne vil være til skade for flagermus og fugle, både i form af drab på individ-niveau, når flagermus/fugle kommer for tæt på en vindmølle - men også i forhold til at yngle- og rasteområder og træk-ruter forstyrres. Der er også bekymringer om den lavfrekvente lyd vil påvirke dyr i området.

Der gøres også opmærksom på et vandhul med forekomst af padder i den sydlige del af vindmølle-området.

Danmarks Naturfredningsforening er positive overfor opstilling af vindmøller ved Vosnæs (og VE-anlæg generelt), under forudsætning af anlæggene ikke kompromitterer væsentlige naturinteresser eller indebærer miljøforringelser.

Danmarks Naturfredningsforening giver udtryk for, at visuelle og æstetiske hensyn bør have mindre vægt sat overfor det presserende behov for at fremme overgangen til nonfossil energi.

MTM's bemærkning:

- Miljøstyrelsen har desuden gjort opmærksom på at der er registreret stor vandsalamander flere steder ved Vosnæs og der er registreret flere fredede paddearter i området.
- Påvirkningerne for de relevante dyrearter, herunder flagermus, fugle og padder, vil blive undersøgt i miljøkonsekvensvurderingen, og der kan blive stillet krav om afværgeforanstaltninger, eksempelvis mølle-stop på bestemte tider.

Landskabet og kystnærhed

154 høringsvar omhandler vindmølle-projektets placering i landskabet, og dets påvirkning på herregårdslandskabet ved Vosnæs Gods og den landskabsfredning der gælder for store dele af området ved Kalø Vig, foruden påvirkningen på kystnærhedszonen, strandbeskyttelseslinjen og en skovbeskyttelseslinje.

Bekymringerne går især på, om vindmøllerne vil komme til at ændre og ødelægge oplevelsen af landskabet.

Syddjurs Kommune gør opmærksom på, at der langs Kalø Vig er en del fredninger, både i Syddjurs og Aarhus Kommuner. I de fredninger indgår Nationalpark Mols Bjerger og herunder Kalø Slotsruin, som er national kulturarv. Der gøres også opmærksom på nærliggende gravhøje, herunder særligt den gravhøj som kaldes Prædikestolen.

5. marts 2024

29. januar 2025

Side 5 af 12

MTM's bemærkning:

- Kystnærhedszonen er ikke en forbudszone, men der skal være en særlig funktionel eller planlægningsmæssig begrundelse for at tillade fx vindmøller i kystnærhedszonen. I forhold til at etablere vindmøller ved Vosnæs er begrundelsen, at der i Kommuneplan 2017 for Aarhus Kommune er foretaget en positiv udpegning af tre områder i kommunen, hvor der er mulighed for at etablere store vindmøller. Et af disse tre områder er Vosnæs. Udpegningen er foretaget i en VE-temaplan, som blev politisk vedtaget i 2020. Der er foretaget en planlægningsmæssig analyse for hele kommunen, med henblik på at udpege de bedst egnede arealer. Analysearbejdet har særligt haft fokus på at identificere de arealer i kommunen, som har størst mulig afstand til beboelse og som samtidig kan rumme mindst to vindmøller inden for samme område.
- Projektet tilrettes, så hele lokalplanområdet holder sig helt ude af strandbeskyttelseslinjen.
- Miljøstyrelsen har givet en foreløbig tilbagemelding om, at de er enig med Aarhus Kommune i at vindmølleprojektet godt kan forenes med områdets status som Herregårdslandskab.
- Moesgaard Museum anbefaler, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse af arealet. Dette anbefales, fordi bygherre hermed kan minimere risikoen for forsinkelser som følge af arkæologiske fund under anlægsarbejdet. Vurderingen er foretaget på baggrund af dels de mange registrerede rundhøje fra sten- og bronzealder i nærområdet, hvoraf en stor del er fredede og dels på baggrund af lokalplanområdets størrelse.

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 6 af 12

Støj

133 hørings svar omhandler støj fra vindmøllerne, herunder også lavfrekvent støj. Bekymringen går især på hvordan støjen vil opleves fra de omkringliggende boliger og sommerhuse under forskellige forhold; under forskellige vindforhold, på forskellige årstider, forskellige tider af døgnet mv.

Der gøres opmærksom på, at på at mange af de sommerhuse som ligger nord for projektområdet, kaldet 'Havhusene', de facto anvendes som helårsbolig. Der gøres også opmærksom på, at sommerhusene generelt er dårligere lydisoleret end almindelige helårsboliger.

MTM's bemærkning:

- Vindmøller skal overholde de bindende støjgrænser, der er fastlagt i "Bekendtgørelsen om støj fra vindmøller". Støjgrænserne gælder for den samlede støj fra alle vindmøller, og der er grænser både ved forholdsvis svag vind og ved kraftigere vind. Der er fastsatte grænseværdier for dag/aften/nat, som skal overholdes. Der er ligeledes grænseværdier for lavfrekvent støj som skal overholdes iht. Bekendtgørelsen.
- Grænseværdien for lavfrekvent støj ved boliger og fritidsboliger er den samme. Af bekendtgørelse om støj fra vindmøller fremgår det dog, at beregningsmetoderne er marginalt forskellige. Der skal nemlig ved beregning af lavfrekvent støj i fritidshuse, benyttes en værdi for ydervæggens støjisoleringssevne, der er mindre end for almindelige boliger.
- Der er foretaget beregninger, som viser at alle støjgrænser er overholdt i projektet.

Visuelle forhold

119 hørings svar omhandler visuelle forhold i bred forstand, både i forhold til hvordan vindmøllerne ser ud set fra omkringliggende boliger, men også hvordan vindmøllerne opleves synsmæssigt når man færdes i området ved Vosnæs.

Syddjurs Kommune gør opmærksom på, at vindmøllerne vil være synlige fra vandsiden og fra en stor del af Syddjurs Kommune omkring kyststrækningen ved Kalø Vig.

Aarhus Stift gør opmærksom på, at den visuelle påvirkning på Skødstrup Kirke bør indgå som et emne, der undersøges nærmere, herunder ved visualiseringer. Særligt i forhold til indblik og udblik til kirken.

Der er også ønske om den visuelle påvirkning set fra sommerhusområdet 'Havhusene' undersøges nærmere vha. yderligere visualiseringer.

Endelig er der i høringssvarene opmærksomhed på evt. lysforurening fra sikkerhedslys på vindmøllerne, og andre lys-/skyggegener, der kan påvirke omkringboende.

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 7 af 12

MTM's bemærkning:

- Skyggekast og de forventede krav til belysning vil afklares som en del af miljøkonsekvensvurderingen, og der vil redegøres for betydningen af disse.
- I forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen, vil der blive redegjort for vindmøllernes visuelle påvirkning. Der skal udarbejdes visualiseringer, der illustrerer vindmøllernes synlighed fra udvalgte punkter i nærområdet, langs kysten rundt om Kaløvig samt visualiseringer der viser indblik og udblik til Skødstrup Kirke.

Rekreative forhold

104 høringssvar omhandler rekreative forhold, idet området ved Vosnæs er et yndet udflugtsmål og anvendes af vandrere, cyklister, lystfiskere, løbere havbadere mv.

Bekymringen går især på om vindmøllerne kommer til at begrænse eller forringe adgangen og den rekreative brug af området.

Særligt nævner flere den nord-syd-gående markvej, som indgår i vindmølleprojektet. Markvejen benyttes i praksis som en del af stinettet i området, som en naturlig del af en gåturs-'runde'. Der er bekymring for ikke længere at kunne benytte markvejen pga. risiko for iskast fra vingerne.

MTM's bemærkning:

- Muligheden for at benytte markvejen rekreativt som en del af stinettet i området skal fastholdes og gerne forbedres/udbygges. Den nord-syd gående vindmølle-placering justeres, så markvejen friholdes for vingeoverslag.

Materielle goder/økonomiske forhold

76 høringssvar omhandler materielle goder eller økonomiske forhold.

Bekymringen går især på forringelse af ejendomsværdien af omkringliggende boliger/sommerhuse. Udover bekymringer ift. de personlige, økonomiske konsekvenser, påpeger mange også uligheden i, at anlægget forgylder udvikler og grundejer, mens det er naboer, der må lide tabet. Endeligt påpeges også at der kan ske en negativ, økonomisk påvirkning ift. turisme i området.

Der spørges ind til hvilke lovbestemte kompensationsmuligheder, der findes for omkringboende. I flere af høringssvarene spørges der ind til mulighederne for de omkringboende til at få billigere strøm ved at købe andele eller

være del af et energifællesskab el.lign. Det påpeges at økonomisk medejerskab til VE-anlæg i andre kommuner har haft positiv effekt i forhold til lokal accept af anlæggene. Nogle påpeger, at vejene i området er i dårlig stand. Der spørges ind til hvordan vindmøllerne i anlægsfasen vil påvirke infrastruktur, herunder også om der kommer mere trafik, støj og forurening i anlægsfasen.

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 8 af 12

MTM's bemærkning:

- NRGi har oplyst, at de ønsker at tilbyde medejerskab til de nære naboer. NRGi arbejder på at gennemføre et andelsudbud omfattende 20% af det samlede projekt til de omkringliggende husstande/sommerhuse. De nærmere vilkår vil læne sig om af de tidligere regler for køberetsordningen og vil blive redegjort nærmere for i et udbudsmateriale og på et borgermøde senere i planlægningsforløbet.
- Trafik- og vejadgang til/fra området under anlægs-, drift og demonteringsfase skal beskrives i miljøvurderingen. Aarhus Kommune har mulighed for at stille krav om afværgeforanstaltninger fx i forhold til trafikken i anlægsfasen.

Vindressourcen

64 høringssvar omhandler vindressourcen i området ved Vosnæs; med andre ord hvor meget blæser det? Flere høringssvar giver udtryk for, at der er for lidt vind i området ved Vosnæs til at det kan betale sig at sætte vindmøller op. Det betvivles om de effektberegninger, som er forudsat, står til troende. Det efterspørges, at beregningerne bliver lagt offentligt frem.

Der er også høringssvar, som stiller spørgsmål ved om der overhovedet er behov for flere vindmøller, når man af og til ser vindmøller, der står stille selv om det blæser.

Blandt fortalerne for vindmøller ved Vosnæs foreslår flere, at der etableres vindmøller på 200 m høje møller i stedet for 150 m.

MTM's bemærkning:

- Vindressourcen ved Vosnæs ligger på et middel-niveau i forhold til hele Danmark. I Danmark som helhed er det særligt de vestvendte kyster, hvor man finder den største vindressource. Hvis man alene kigger på Aarhus Kommune, så er området ved Vosnæs ét af de steder i kommunen hvor vindressourcen er størst (se vindressourcekort herunder).

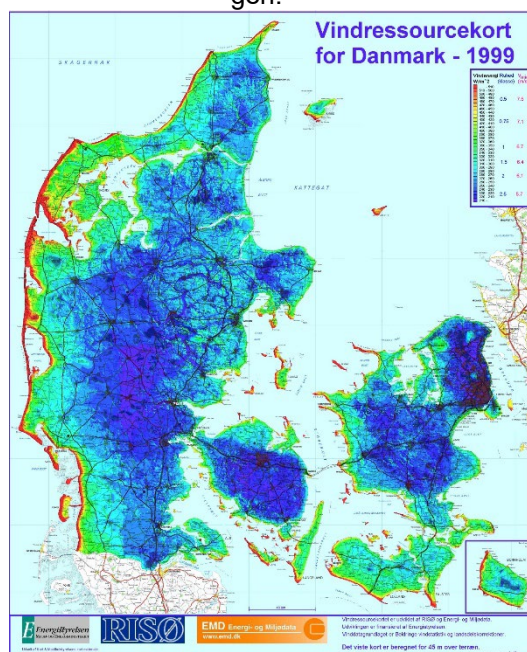

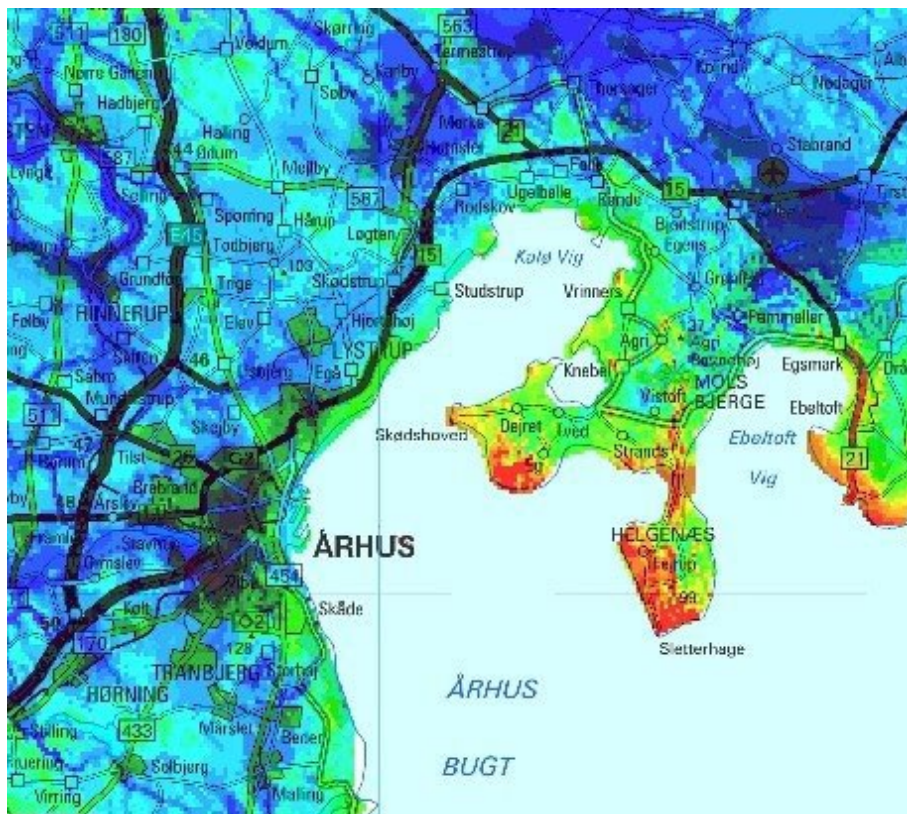
- Ansøger (NRGI) har fået foretaget effektberegninger for de tre ansøgte vindmøller. Effektberegningerne er offentligt tilgængelige.
- De vindmøller, som ønskes opstillet ved Vosnæs, er af en type og har en rotorstørrelse, som er særligt velegnet til og bedst udnytter den type middel-vindressource, som findes ved Vosnæs.
- Vindmøller står af og til stille, når det blæser, af hensyn til at opretholde balance mellem elforbrug og elproduktion. I langt størstedelen af årets timer er der dog behov for al den producerede vindenergi og endda mere. Behov for nedregulering af vindmøller vil forventeligt blive endnu mindre med tiden på grund af udviklingen af Power-to-X, bedre forbindelser til udlandet og øget anvendelse af elektricitet i samfundet generelt.
- I forhold til møllehøjden er der ansøgt om 150 meter høje møller, og derfor er det den højde, der indgår i afklaringen.

5. marts 2024

29. januar 2025

Side 9 af 12

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 10 af 12

Kortet øverst viser vindressourcen i hele Danmark, mens kortet nederst viser et udsnit af samme kort. Mørkerød farve angiver højeste vindressource og mørkeblå angiver laveste vindressource, mens grønne farvenuancer angiver middel vindressource. Ved Vosnæs er vindressourcen vist som grøn (middel).

Den overordnede strategi for placering af VE

62 høringsvar omhandler Aarhus Kommunes overordnede strategi for placering af vedvarende energianlæg, herunder udpegningen af mulighed for vindmøller ved Vosnæs. Mange mener, at anlæggene er for små til at de reelt gør en forskel, og at kommunen i stedet bør investere/få andel i fx store havvindmølleparker. Der er desuden kritik af 'Temaplan om vedvarende energianlæg' (Tillæg nr. 54 til Kommuneplan 2017) og processen omkring den.

I flere af høringsvarene udtrykkes der desuden ønske om, at de høringsvar, der blev indsendt i forbindelse med 'Temaplan om vedvarende energianlæg' (Tillæg nr. 54 til Kommuneplan 2017) skal indgå igen.

MTM's bemærkning:

- 'Temaplan om vedvarende energianlæg' (Tillæg nr. 54 til Kommuneplan 2017) er vedtaget af Byrådet, og det er derfor de udpegninger, som findes i 'Temaplan

om vedvarende energianlæg', som den efterfølgende lokalplanlægning tager udgangspunkt i.

- Når Byrådet på et tidspunkt skal tage stilling til vindmøllerne ved Vosnæs, vil der også blive linket til de hørings svar der kom ind i forbindelse med VE-tema-planen i 2019, så alle byrådsmedlemmerne er orienteret om forhistorien.

5. marts 2024

29. januar 2025

Side 11 af 12

Kritik af processen

36 hørings svar omhandler kritik af processen, herunder særligt det dialog-borgermøde, som blev afholdt på Skæring Skole den 5. september 2023. Det anføres bl.a. at det var svært at få svar på sine spørgsmål på mødet, at det var kritisabelt at mødet blev flyttet til en anden lokation end den oprindeligt annoncerede, at der var begrænsning på hvor mange der kunne deltage på mødet, samt kritik af at der ikke var nogen byrådsmedlemmer der deltog. Det kritiseres desuden, at det kun er det ældste medlem i husstanden, som modtog hørings folderen, at høringen for to planer (vindmøller ved Vosnæs og solceller ved Studstrup) var slået sammen i én samlet forudgående offentlig høring, samt at høringsfristen var for kort.

MTM's bemærkning:

- Høringsfristen var oprindeligt sat til 4 uger. Undervejs blev den forlænget med 2 uger, efter ønske fra beboere i sommerhusområdet 'Havhusene', så høringsperioden i alt blev 6 uger. Til sammenligning er normal praksis i Aarhus Kommune en høringsperiode på 3 uger; Med den forlængede høringsfrist var høringsperioden for Vosnæs-sagen dermed dobbelt så lang som normalt.
- Det er Aarhus Kommunes almindelige praksis ved høringer i forbindelse med lokalplanlægning at meddelelsen i eBoks sendes til det ældste medlem af husstanden.

Grundvand og miljøfremmede stoffer

22 hørings svar omhandler grundvand og miljøfremmede stoffer, særligt PFAS. Bekymringen går på om vindmøllerne indeholder PFAS, som med tiden vil blive afvasket til omgivelserne og til grundvandet.

MTM's bemærkning:

- Fra vindmøller generelt kan der ikke udelukkes at være en afsmitning af perflourerede stoffer, PFAS og biocider - men kun i relativt begrænset omfang. Hvis der er en begrænset afsmitning af PFAS, vil det

umiddelbart ikke have en væsentlig betydning, da der ikke er relevante grundvandsmagasiner og grundvandsinteresser i nærheden.

- Den nærmeste indvindingsboring er placeret cirka 1,3 km væk og det vurderes derfor, at en eventuel PFAS-afsmitning ikke vil påvirke indvindingsboringen.

5. marts 2024
29. januar 2025

Side 12 af 12

Vindmøllernes negative klimaaftryk samt vindmøllernes bortskaffelse efter endt brug

17 høringsvar omhandler vindmøllernes negative klimaaftryk samt vindmøllernes bortskaffelse efter endt brug.

Der efterspørges at der i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen udarbejdes en livscyklusanalyse for vindmøllerne, med henblik på at gøre rede for vindmøllernes klimabelastning, så både den positive og den negative klimapåvirkning belyses.

Der spørges også ind til hvordan vindmølle-materialerne håndteres efter endt brug.

MTM's bemærkning:

- Der vil i miljøkonsekvensvurderingen indgå en livcyklusanalyse for de tre vindmøller, for at gøre rede for vindmøllernes klimabelastning, så både den positive og den negative klimapåvirkning belyses.
- Håndteringen af affald skal følge til enhver tid gældende regler i Regulativ for erhvervsaffald og Bekendtgørelse om affald.

Kumulative effekter

13 høringsvar omhandler kumulative effekter, dvs. hvorvidt der er eksisterende eller fremtidige påvirkninger fra andre projekter og planer, der giver en væsentlig miljøpåvirkning i sammenhæng/samspil med planens miljøpåvirkninger. Konkret nævnes den kumulative effekt af støj i forhold til motorvejen og havnedrift ved Studstrupværket, og den kumulative effekt af visuelle gener i forhold til Studstrupværket og højspændingsledninger.

Det påpeges også, at afstanden til nærmeste vindmølle (i Bale i Syddjurs Kommune) bør opmåles for at vurdere, om der også er en kumulativ effekt i forbindelse med denne.

MTM's bemærkning:

- Der vil blive vurderet på kumulative effekter mellem vindmøllerne og eksisterende tekniske anlæg i den kommende miljøkonsekvensvurdering.